

Tájékoztató az utalványok áfa kezelésére vonatkozó, 2019. január 1-jétől hatályba lépő szabályokkal kapcsolatban

Az utalványoknak az Európai Unió tagállamaiban történő egységes áfa kezelése érdekében a 2006/112/EK tanácsi irányelvbe (Áfa-irányelv) kifejezett szabályozás került be az utalványokkal kapcsolatban. Ezeket a szabályokat a tagállamoknak 2019. január 1-jei hatályba lépéssel kellett átültetniük a nemzeti szabályozásukba. Az utalványokra vonatkozó közösségi rendelkezéseket az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény, illetve az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény ültette át 2019. január 1-jei hatályba lépéssel az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvénybe (Áfa törvény). Az utalványokra vonatkozó szabályok az Áfa-törvény 18/A-B. §, 66/A.§, 69/A. §, 153/D. § e) pont, 259. § 24/A. pont, 318. §-ában találhatóak.

Az utalvány fogalma

Az Áfa-törvény alkalmazásában utalványnak minősül az olyan eszköz, amelyet termékértékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás ellenértékeként, illetve részellenértékeként kell elfogadni, és amely esetében magán az eszközön vagy a kapcsolódó dokumentációban - ideértve az eszköz általános szerződési feltételeit is - fel van tüntetve a beszerezhető termékeknek, igénybe vehető szolgáltatásoknak vagy azok lehetséges értékesítőinek, szolgáltatóinak a megnevezése [Áfa-törvény 259. § 24/A. a) pont].

Az utalvány fenti meghatározásának célja, hogy elhatárolja ezeket az eszközöket az általánosan elfogadott fizető eszközöktől, illetve a kizárólag árendedményre jogosító eszközöktől. Így nem minősül utalványnak az olyan elektronikus kártya, amelyre feltöltött pénzzel, egy adott országon belül bármely értékesítőnél, szolgáltatásnyújtónál bármilyen termék, szolgáltatás ellenértéke kiegyenlíthető megkötés nélkül, vagyis amely esetében sem az elfogadóhely, sem a beszerezhető termék, igénybe vehető szolgáltatások köre nem korlátozott. Nem minősül továbbá az áfa-szabályozás értelmében vett utalványnak az sem, ha a vevő a korábbi vásárlására tekintettel kap olyan eszközt, amely őt egy következő vásárlás során jogosítja árendedményre, vagy „ingyen” adott termék, szolgáltatás megszerzésére (pl. pontgyűjtő kártya, vagyis amikor a korábbi vásárlások után kapott pontok egy következő vásárlás során a megtérítendő ellenértékbe beszámítandóak). Utalványnak minősül ugyanakkor például a vásárlási utalvány, ajándékutalvány, vagyis az, amikor az adott utalvány ellenében a vevő a meghatározott elfogadóhelyeken adott terméket, szolgáltatást vagy az adott elfogadóhely által kínált bármely terméket, szolgáltatást vásárolhat meg, vehet igénybe.

Az utalvány lehet papír alapú és elektronikus egyaránt. Nem feltétele az utalványnak, hogy azon szerepeljen névérték, azonban az ingyenesen kibocsátott utalványok nem tartoznak az utalványokra vonatkozó szabályozás alá. Tehát például az újságból kivágható utalványra, mellyel valamely termék beszerezhető, szolgáltatás igénybe vehető, nem alkalmazandóak az alábbiakban ismertetett szabályok.

Az utalvány típusai

A szabályozás az utalványokon belül megkülönbözteti az egycélú és a többcélú utalványt. Egycélú utalványnak kell tekinteni az olyan utalványt, amelynek kibocsátásakor ismert az utalvány tárgyát képező termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának teljesítési helye, valamint az adott termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás után fizetendő adó összege [Áfa-törvény 259. § 24/A. b) pont.] Ezzel szemben, maradványelven többcélú utalványnak minősül minden olyan utalvány, mely nem egycélú utalvány [Áfa-törvény 259. § 24/A. c) pont].

A fentiek értelmében ahhoz, hogy az utalvány egycélúnak minősüljön, az utalvány kibocsátásakor szükséges ismerni, hogy konkrétan hol van a teljesítési hely, mekkora az adóalap és az alkalmazandó adómérték azon termékértékesítés(ek) és/vagy szolgáltatásnyújtás(ok) esetében, amelyekre az adott utalvány beváltható. Így például egycélú utalványnak minősül az olyan utalvány, amely belföldön váltható be meghatározott boltban meghatározott értékben bármilyen ruhára, tekintettel arra, hogy ez esetben a kibocsátáskor ismert, hogy a teljesítés helye belföld, az alkalmazandó adómérték a normál kulcs, az adóalap pedig az utalvány értéke és az adómérték alapján kiszámítható. Ezzel szemben többcélú utalványnak minősül például az olyan utalvány, amikor az utalvány ellenében olyan termékek szerezhetőek be, vagy szolgáltatások vehetők igénybe, amelyek eltérő adómértékkel adóznak (pl. élelmiszerutalvány), vagy amelynek kibocsátásakor nem ismert a konkrét teljesítési hely (pl. szálláshely-szolgáltatásra jogosító utalvány, amelyet az adott szállodalánc több eltérő országában lévő szálláshelyén is be lehet váltani – a szállodai szolgáltatás teljesítési helye ugyanis ott van, ahol az ingatlan van [Áfa-törvény 39. §]).

A száz százalékos előleg és az egycélú utalvány közötti különbség abban ragadható meg, hogy az előleg esetében pontosan beazonosíthatónak kell lennie az ügylet minden elemének (felek, ellenérték, ügylet tárgya), mely megkötött szerződést feltételez. Ehhez képest az utalvány egy kereskedelempolitikai eszköz, mely forgatható, több szereplőn keresztül értékesíthető a láncban, alkalmazása nem két félre korlátozódik.

Az egycélú és többcélú utalványok megkülönböztetésének a rájuk vonatkozó adózási szabályok szempontjából van jelentősége, ugyanis míg egycélú utalvány esetében lényegében az utalvány minden értékesítése az áfa hatálya alá tartozik, addig a többcélú utalvány esetében csak az utalvány beváltása keletkeztet adóztatandó tényállást.

Egycélú utalványok áfa kezelése

Az utalványokat azok kibocsátása és beváltása/felhasználása között többször is értékesíthetik. Az utalványok áfa kezelése kapcsán szükséges megkülönböztetni egymástól az utalványt kibocsátó és az azt beváltó adóalanyt. Az utalványt kibocsátó adóalanyt az Áfa-törvény nem definiálja, de kibocsátó alatt azt az adóalanyt kell érteni, aki (amely) először értékesítette (hozta forgalomba) az utalványt a saját nevében. Az utalványt beváltó adóalany pedig az az adóalany, aki (amely) az utalványt termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékeként, illetve részellenértékeként saját neve alatt elfogadja [Áfa-törvény 259. § 24/A. e) pont]. Az értékesítési láncban ezen adóalanyokon kívül előfordulhatnak olyan adóalanyok, akik (amelyek) vagy a saját nevükben, vagy más nevében és javára (ügynökként), értékesítik az utalványt.

Az Áfa-törvény 18/A. § (1) bekezdése értelmében az egycélú utalvány saját név alatti minden egyes ellenérték fejében történő átruházását, átengedését az utalvány tárgyat képező termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának kell tekinteni. Vagyis amennyiben egy adóalany a saját nevében értékesít egycélú utalványt, úgy ez az értékesítés adófizetési kötelezettséget keletkeztet. Az adófizetési kötelezettséget úgy kell megállapítani (teljesítési hely, adóalap, adómérték vonatkozásában), mintha az adóalany, azt a terméket értékesítette, szolgáltatást nyújtotta volna, amelyre az utalvány beváltható.

Az egycélú utalvány más nevében és javára történő átruházása esetében az utalvány tárgyat képező termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást az az adóalany teljesíti, akinek (amelynek) a nevében az utalványt átruházzák. Ebben az esetben az utalvány értékesítése miatti adófizetési kötelezettség annál az adóalanynál áll be, akinek a nevében az értékesítés történik, míg az ügyletben ügynöki minőségében részvevő adóalanyt az ügynöki (közvetítői) szolgáltatása tekintetében terheli adófizetési kötelezettség.

Az Áfa-törvény 18/A. § (2) bekezdése értelmében amennyiben a beváltó az egycélú utalványt kibocsátó adóalany, a beváltáskor az utalvány ellenében teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás nem minősül adóztatandó ügyletnek. Ez a bekezdés azt a helyzetet rendezi, amikor az egycélú utalványt kibocsátó adóalany egyben ezen utalvány beváltója is, vagyis ő lesz az, aki az utalvány fejében rendelkezésre bocsátja a terméket, nyújtja a szolgáltatást. Tekintettel arra, hogy ez esetben a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás után az adófizetési kötelezettség már az utalvány kibocsátásakor megtörténik, és adófizetésre az utalványt saját nevében kibocsátó adóalany kötelezett, a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítésekor nem áll be az utalványt kibocsátónál további adófizetési kötelezettség. Ez azonban csak akkor érvényesül maradéktalanul, ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékét a vevő, igénybevevő teljes egészében utalvánnyal téríti meg. Abban az esetben ugyanis, ha az utalvány mellett a vevő, igénybevevő az adott termék ellenértékét részben pénzzel (egyéb fizetőeszközzel) egyenlíti ki, úgy az utalvány beváltója a pénzzel (egyéb fizetőeszközzel) megtérített rész erejéig terméket értékesít, szolgáltatást nyújt a vevő, igénybevevő részére.

Példa: Egy könyvesboltot üzemeltető adóalany papír alapú könyvre beváltható utalványt értékesít 1.000 Ft értékben, mely utalvány 1.000 Ft értékben váltható be a könyvesboltban. Az utalvány értékesítésekor az adóalanynak adófizetési kötelezettsége keletkezik. A vevő könyvet vásárol a könyvesboltban 3.500 Ft áfát is tartalmazó értékben. A 3.500 Ft-ból 1.000 Ft-ot utalvánnyal, a maradék 2.500 Ft-ot készpénzzel egyenlíti ki. Ez esetben úgy kell tekinteni, hogy az adóalany 2.500 Ft adóval növelt értéken teljesített termékértékesítést a vevő felé a könyv vásárlásakor. Amennyiben az adóalany havi bevalló és az utalvány értékesítésére 2019. január hónapban, míg az utalvány beváltására 2019. február hónapban kerül sor, úgy az adóalany az utalvány értékesítése után január hónapban, míg a könyv értékesítés tekintetében február hónapban keletkezik adófizetési kötelezettsége $47,6$ ($1000 \cdot 0,0476 = 47,6$ Ft), illetve $(2500 \cdot 0,0476)$ 119 Ft összegben.

Az Áfa-törvény 18/A. § (3) bekezdése értelmében amennyiben a beváltó az egycélú utalvány kibocsátójától eltérő adóalany, a beváltáskor az utalvány ellenében teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás nem minősül adóztatandó ügyletnek, azonban úgy kell tekinteni, hogy a beváltó - olyan érték fejében, amelyen az utalványt ellenértékként vagy részellenértékként elfogadja - az utalvány tárgyát képező termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesít az utalványt kibocsátónak.

Az Áfa-törvény 18/A. § (3) bekezdése azt az esetet takarja, amikor az utalvány kibocsátója és beváltója egymástól eltérő adóalany. Ebben az esetben úgy kell tekinteni, hogy az utalvány beváltója annak beváltásakor a terméket, szolgáltatást nem a vevő részére értékesíti, hanem az utalvány kibocsátója részére. Áfa szempontból ugyanis ezzel biztosítható, hogy adott termék, szolgáltatás mindenképpen adózzon, és ne lépjen fel kettős adóztatás sem. E tekintetben is rendelkezik az Áfa-törvény arról az esetről, ha a termék, szolgáltatás ellenértékét a vevő csak részben téríti meg utalvánnyal. Ez utóbbi esetben – vagyis amikor az ellenértéket csak részben térítik meg utalvánnyal –, az utalvány beváltója két ügyletet teljesít: az egyiket az utalvány kibocsátója, a másikat pedig a vevő részére. Az utalvány kibocsátója felé teljesített ügylet adóval növelt ellenértéke az, amit a kibocsátótól kap (kapnia kell), a vevő részére teljesített ügyleté pedig amit a vevőtől kap (kapnia kell).

Példa: Egy adóalany papír alapú könyvre beváltható utalványt értékesít 1.000 forintért, mely 1.000 Ft értékben váltható be. Az utalvány egyaránt beváltható az adóalany által üzemeltetett és más adóalany által üzemeltetett könyvesboltokban is. Az utalvány kibocsátásakor az adóalanynak adófizetési kötelezettsége keletkezik. A vevő könyvet vásárol az utalványt kibocsátó adóalanytól eltérő adóalany által üzemeltetett könyvesboltban 3.500 Ft áfát is tartalmazó értékben. A 3.500 Ft-ból 1.000 Ft-ot utalvánnyal, a maradék 2.500 Ft-ot készpénzzel egyenlíti ki. Az utalványt beváltó adóalany a kibocsátótól 1.000 Ft-ot kap az elszámolásakor. Ez

esetben úgy kell tekinteni, hogy a könyvet értékesítő adóalany 1.000 Ft adóval növelt értéken teljesített termékértékesítést az utalvány kibocsátója, és 2.500 Ft adóval növelt értéken teljesített termékértékesítést a vevő felé a könyv vásárlásakor.

Az Áfa-törvény 18/A. § (4) bekezdése értelmében ellenérték fejében történő átruházás az is, ha az adóalany az egycélú utalványt más tulajdonába ingyenesen átruházza – ide nem értve az utalványt kibocsátó adóalany általi ingyenes átruházást –, feltéve, hogy az utalvány szerzéséhez kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg. Az ingyen átengedett egycélú utalványok áfa kezelésére így az Áfa-törvény alapján a következők adódnak. Ha a kibocsátó ingyen bocsát ki olyan eszközt, amely utalványnak minősülhetne a fogalom-meghatározás értelmében, akkor maga a kibocsátás nem minősül az adóalany adóalanyiságát eredményező tevékenysége körébe tartozónak, így adólevonásra nem jogosít, ugyanakkor adófizetési kötelezettséget sem keletkeztet. Amennyiben egy adóalany az ellenérték fejében beszerzett egycélú utalványt enged át ingyen másnak, úgy amennyiben már az utalvány beszerzésekor ismert volt számára, hogy azt ingyen engedi át, nem élhet levonási joggal az utalvány beszerzése kapcsán, azonban az utalvány ingyenes átengedése sem keletkeztet adófizetési kötelezettséget. Abban az esetben, ha az adóalany számára az egycélú utalvány beszerzésekor még nem volt ismert, hogy az utalványt a későbbiek során ingyen engedi át másnak, és az utalvány beszerzése során az előzetesen felszámított adó részben vagy egészben levonható volt, úgy az egycélú utalvány ingyenes átengedése adófizetési kötelezettséget keletkeztet. Amennyiben az egycélú utalvány ingyenes átengedése adófizetési kötelezettséget keletkeztet, úgy az adó alapja az Áfa-törvény 69/A. §-a értelmében az utalvány adó nélkül számított beszerzési ára. Utalvány ingyenes átengedése lehet például az, ha a munkáltató az általa megvásárolt utalványt béren kívüli juttatás keretében engedi át a munkavállalói részére.

Az egycélú utalvány bizonylatolása tekintetében a következő mondható el. Az egycélú utalvány értékesítését úgy kell tekinteni, mint az alapul szolgáló termékértékesítést, vagy szolgáltatásnyújtást, így az utalvány értékesítését számla, illetve nyugta kell, hogy kíséresse. A számlán az Áfa-törvény 169. § f) pontja értelmében szükséges feltüntetni a termék vagy szolgáltatás megnevezését. Amennyiben ismert, hogy az egycélú utalvány milyen típusú termékre vagy szolgáltatásra váltható be, úgy nem csupán azt kell feltüntetni a számlán a termék/szolgáltatás megnevezésénél, hogy utalvány, hanem pl. hogy könyvutalvány, ruhautalvány, stb. Ezen túlmenően amennyiben az utalvány a beazonosíthatósága érdekében rendelkezik egyedi azonosítóval, úgy ezt a számlán szintén célszerű feltüntetni (több utalvány esetében ez lehet például sorszám-tartomány megadásával is). A fentiek értelmében az egycélú utalvány beváltása (azzal történő fizetés) esetében nem mindig történik áfa hatálya alá tartozó ügylet, vagy részben történik áfa hatálya alá tartozó ügylet, így Áfa-törvény szerinti bizonylat kibocsátása nem mindig szükséges, vagy nem olyan összegről, amennyit a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő pénzben fizetett, ugyanakkor a számviteli elszámolás szempontjából mégis szükség van a polgári jog szerinti ügyletet tükröző bizonylatra. Ebben az esetben sincs ugyanakkor akadálya annak, hogy az ellenérték utalvánnyal megtérített része is szerepeljen a bizonylaton mint áfa hatálya alá tartozó tétel.

Példa: Egy adóalany papír alapú könyvre beváltható utalványt bocsát ki 1.000 Ft értékben, mely egyaránt beváltható az adóalany által üzemeltetett és más adóalany által üzemeltetett könyvesboltokban is. Egy adóalany vevő könyvet vásárol az utalványt kibocsátó adóalanytól eltérő adóalany által üzemeltetett könyvesboltban 3.500 Ft áfát is tartalmazó értékben. A 3.500 Ft-ból 1.000 Ft-ot utalvánnyal, a maradék 2.500 Ft-ot készpénzzel egyenlíti ki. A könyvet értékesítő adóalany az utalvány kibocsátójától 1.000 Ft kap az utalvánnyal történő elszámoláskor. Ez esetben úgy kell tekinteni, hogy a könyvet értékesítő adóalany 1.000 Ft adóval növelt értéken értékesített könyvet az utalvány kibocsátója, és 2.500 Ft adóval növelt értéken teljesített termékértékesítést a vevő felé a könyv vásárlásakor. A könyvet értékesítő

adóalany tehát kibocsát egy számlát 1.000 Ft adót is tartalmazó könyvvértékesítésről az utalvány kibocsátója részére, továbbá kibocsát egy számlát az adóalany vevő részére. Áfa szempontból nincs akadálya annak, hogy a vevő részére kibocsátandó számlán fel legyen tüntetve, hogy a könyv adóval növelt ellenértéke 3.500 Ft, melyből 1.000 Ft egycélú utalvánnyal lett kiegyenlítve (áfa körön kívüli tételként), és 2.500 Ft készpénzzel. A számlán fizetendő áfa-ként $2500 \cdot 0,0476 = 119$ Ft-ot kell feltüntetni.

Az Áfa-törvény 153/D. § e) pontja tartalmaz szabályt a be nem váltott egycélú utalványok tekintetében. Ezen szabály értelmében, ha a kibocsátott, értékesített egycélú utalványt nem váltják be, az egycélú utalványt kibocsátó, értékesítő adóalanyánál az utalvány be nem váltására tekintettel nem kell módosítani az utalvány kibocsátása, értékesítése kapcsán felmerült beszerzést terhelő előzetesen levonható adót.

Nem kizárt, hogy az egycélú utalvány kibocsátása és beváltása között adómérték változás történik. Abban az esetben, ha az adómérték váltás következtében az utalvány ellenében beszerezhető termékek, szolgáltatások ugyanazon adómértékkal adóznak a továbbiakban is (pl. az utalvány olyan termékekre váltható be, melyek egyformán 18%-os adómértékkal adóznak, az adómérték váltás következtében pedig az utalvány egyformán csak 5%-os adómértékkal adózó termékekre váltható be), úgy az utalvány – az egyéb feltételek változatlansága mellett – marad egycélú utalvány, azt a továbbiakban is az egycélú utalványokra vonatkozó, fentebb bemutatott szabályok szerint kell kezelni.

Az egycélú utalvány ugyanakkor nem minősíthető át többcélú utalvánnyá abban az esetben sem, ha az egycélú utalvány kibocsátásakor érvényes állapothoz képest a szabályozási környezet úgy változik meg, hogy az utalvány a továbbiakban már nem felelne meg az egycélú utalvány feltételeinek (pl. az utalvány ellenében beváltható termékek köre az adómérték váltás következtében már nem egy, hanem két eltérő adómérték alá tartoznak). Ebben az esetben a kibocsátónak szükséges gondoskodnia arról, hogy az utalvány csak olyan körben, mértékben legyen felhasználható, mely megfelel a kibocsátáskori célnek (például csak azon termékekre lehet beváltani, melyek adómértéke a kibocsátáskori állapothoz képest nem változott meg). Amennyiben ez nem biztosítható, úgy célszerű az ilyen utalványok érvénytelenítése, visszaváltása, más egycélú utalványokra történő cseréje.

Többcélú utalvány

Az Áfa-törvény 18/B. § (1) bekezdése szerint többcélú utalvány ellenérték fejében történő átruházása, átengedése nem minősül termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának. Többcélú utalvány beváltása esetén a beváltó termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesít.

A fentiek értelmében a többcélú utalvány kibocsátása, értékesítése nem keletkeztet adóztatandó tényállást, így adófizetési kötelezettséget sem. A többcélú utalványoknál ugyanis a kibocsátáskor még nem ismertek maradéktalanul azok az adatok (teljesítési hely, adóalap, adómérték), amelyek szükségesek ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, hogy hol és mennyi adót kell fizetni. Így többcélú utalványok esetében az adófizetési kötelezettség azok beváltásakor (azzal történő fizetés esetén) keletkezik, vagyis, amikor az utalványt ellenértékként (részellenértékként) elfogadó adóalany a többcélú utalvány ellenében terméket értékesít, szolgáltatást nyújt.

Az Áfa-törvény 18/B. § (2) bekezdése értelmében az (1) bekezdés sérelme nélkül, a többcélú utalványt átruházó adóalany által nyújtott valamennyi azonosítható szolgáltatás, így különösen a forgalmazás, illetve vásárlásösztönzés, szolgáltatásnyújtásnak minősül.

Többcélú utalványokat is értékesíthet az adóalany a saját nevében, vagy más nevében és javára. A többcélú utalvány saját név alatti értékesítése a fentiek értelmében nem adóztatandó tényállás, ezért kérdésként merül fel, miként kezelendő áfa szempontból az, ha az adóalany

közvetítőként foglalkozik többcélú utalvány értékesítésével. Az Áfa-törvény 18/B. § (2) bekezdése ezért rögzíti, hogy amennyiben a többcélú utalványt átruházó adóalany azonosítja (kimutatja, kiszámlázza) az általa nyújtott forgalmazási, vásárlásösztönzési szolgáltatást (ez nem azonos a többcélú utalvány átengedése miatt kapott ellenértékkel), akkor ezen szolgáltatása az áfa hatálya alá tartozik, mely adóköteles, így levonásra jogosít. Amennyiben az utalvány értékesítője nem azonosít ilyen szolgáltatást, úgy – tekintettel arra, hogy az utalvány értékesítése áfa hatályán kívül esik – az utalvány értékesítéséhez kapcsolódóan felmerült beszerzést terhelő előzetesen felszámított adó tekintetében levonási jog nem illeti meg.

Többcélú utalvánnyal történő fizetés esetén felmerül, hogy mit kell adóalapnak tekinteni, ugyanis ezen típusú utalvány jellegéből kifolyólag az utalvány ellenében terméket értékesítő, szolgáltatást nyújtó adóalany többnyire nem azt az összeget kapja meg az utalványokkal történő elszámolás során, mint amit az utalvánnyal fizető személy, szervezet fizetett azért, hogy az utalványt megszerezze. Vagyis nem feltétlenül egyezik meg az az összeg, amit a terméket értékesítő, szolgáltatásnyújtó kap a termékért, szolgáltatásért, mint amennyit annak beszerzéséért, igénybevételeért a vevő fizetett. Az Áfa-irányelvvel összhangban az Áfa-törvény 66/A. § (1) bekezdése értelmében adóalapnak azt az adó összegével csökkentett összeget kell tekinteni, amennyit az utalványt felhasználó (vagy az, aki (amely) azt ellenérték fejében beszerezte) az utalványért fizetett. Ez azonban nem minden esetben ismert az utalványt beváltó adóalany számára, így ilyen esetben (ha nem ismert az összeg) az adó alapja az az adó összegével csökkentett összeg, amely magán az utalványon vagy a kapcsolódó dokumentációban fel van tüntetve pénzbeli értéként. Többcélú utalványok esetében is előfordulhat, hogy az utalvány csak az ellenérték egy részét fedezi, így az utalványon felül is kell fizetni még ahhoz, hogy a beszerzendő termék, igénybeveendő szolgáltatás ellenértékét maradéktalanul kielégítsék. Az utalványon felül fizetendő ellenérték-rész adóalapja az Áfa-törvény 65. §-a szerint alakul, vagyis az adóalap a pénzben kifejezett ellenérték, amelyet a jogosult kap vagy kapnia kell.

Példa: A vevő egy bevásárlóközpontban 13.000 Ft értékben vásárol élelmiszereket és tisztítóeszközöket. A vásárlás során 10.000 Ft-ot többcélú utalvánnyal (10 db 1.000 Ft-os címletű utalvány) és 3.000 Ft készpénzzel térít meg. Az értékesítő előtt nem ismert, hogy a vevő ténylegesen mekkora összegért szerezte be az utalványt, így a bizonylatot 13.000 Ft adóval növelt ellenértékről kell kiállítani, és ennek megfelelően kell az adót megfizetni.

[Pénzügyminisztérium Fogyasztási és Forgalmi Adók Főosztály PM/20170//2018, Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály UTF-6032/2018.]